

Drahé sestry a drazí bratři,

dnešní evangelijní verše zrcadlí konkrétnost vztahu Boha s člověkem a to, jak Bůh koná. Přímo, každého jednoho staví před osobní otázku: Kdo je a kým je pro mě Ježíš Kristus? Kdo je a kým je pro mě Bůh? A to jsou velmi aktuální otázky. Začnu klíčovou větou z posledního verše, kde Ježíš říká:

„Nepřišel jsem sám od sebe, ale on mě poslal.“ V těchto slovech je ukotvena síla argumentace, kterou Ježíš vede s židy ve sporu o Abrahamovo otcovství. Jejich dialog se mohl totiž zrodit jedině na základě Ježíšova vědomí, že je Syn Otce. Ježíš zde utvrzuje svoji pozici Syna a to, že Otec je s ním. Jedině na základě Ježíšovy důvěry v Otce může Syn čelit pokušení i poušti. Protože ví, čím je Syn.

Sporu jsou účastni dvě skupiny židů: ti, kteří uvěřili Ježíšovu učení, a ti, kteří se bouří a vznášejí námitky proti Ježíšově mesiánství. Teď vejďme do části příběhu, kde Ježíšův vztah k otci Abrahamovi je dokladem zápasu s učenci zákona a jejich náboženskou pýchou.

Ježíš říká *„Když vás Syn osvobodí, budete skutečně svobodni.“* Proti jeho slovům se tu staví náboženská sebejistota opírající se o svůj původ. Z řad odpůrců přichází odpověď: *"Jsme potomci Abrahamovi a nikdy jsme nikomu neotročili. Jak můžeš říkat: stanete se svobodnými? Náš otec je Abraham.."*

Ježíš vědom si smlouvy, kterou učinil Otec s Abrahamem, jim však odpovídá: *"Kdybyste byli děti Abrahamovy, jednali byste jako on. Abraham by mi neusiloval o život, ale miloval by mě! Vy konáte skutky svého otce. Kdyby Bůh byl váš Otec, milovali byste mě."*

Ježíš tu během okamžiku svým slovem boří veškeré jistoty. Bořil je těm, kteří navazovali na svaté tradice a byli pevně přesvědčeni, že vzývají pravého Boha. Bořil jistoty, na kterých byl dosud budován jejich život, protože je tu položena na lopatky Milostí a láskou tradiční představa trestajícího patriarchy. Zároveň pro skupinu židů, kteří v něj uvěřili, jsou tato slova povzbuzením. Protože v nich nacházeli upevnění a posílení v tom, čemu uvěřili. Ježíš nezůstal jen u povrchu a přitvrdil v boření struktur označením jejich otce za otce lži ve 44 verši. Jistě si dokážeme představit napětí té

situace. Nejednoho odpůrce by jistě Ježíši nejradyji zavřel ústa, aby umlčel učení, které bodá jak otravný a nevitáný hmyz. Ježíš se však nenechává umlčet, ale pokračuje v boření představ o mesiášství, aby vytvořil místo pro to nové, co činil. Pro to nové, co přichází s uvěřením v Syna.

V jeho slovech nyní zní, i když jste vyvolený lid a spočívá na vás Abrahamovo požehnání, nejste syny Boha, protože nenasloucháte a nejste věrni božímu hlasu tak, jako Abraham. Zastavme se tedy na chvíli u Abrahama.

Vyjděme z toho předpokladu, že Bůh se zjevil Abrahamovi velmi zvláštním způsobem, a to tak, že se mu zjevil jako ten, který mu dává příslib plodnosti. Plodnosti, která je otevřením budoucnosti. Bůh se rozhodl vstoupit do vztahu Abrahama a Sáry, která byla neplodná. Pro jejich stáří bylo nutné, aby byl mezi nimi, protože jim přislíbil potomka! Takže Bůh není Bohem, který by byl před stanem, mimo stan, ani mimo rodinu. Je mezi nimi právě proto, že jsou neplodní. Je to velmi konkrétní jednání Boha, ztvrzené obřízkou. Smlouva právě na údu, který dává život. Abraham nebude tedy vnímat Boha jako Boha, který je mimo jeho život, ale jako Boha, který je mezi ním a Sárou a působí, že tento vztah přináší plody. Takže Izák není jen synem zázraku, ale je to způsob, jakým se Bůh zjevoval v jejich vztahu, byl mezi nimi. Kdyby nebylo Izáka, chyběla by v jejich vztahu viditelná Boží přítomnost. Bůh je také Bohem rodiny. Tam, kde je Izák, je i viditelná Boží přítomnost. Odstraníme-li Izáka, jak dopadne Boží příslib? Bůh je Bohem, který je součástí vztahů, dává příslib a dodržuje ho a znamením toho je narození Izáka. S Izákem přišla do Abrahamova domu Boží přítomnost, která se vylévá na všechny, kdo vzejdou z jeho pokolení. Po čase Abraham opět zaslechne Boží hlas nařizující mu, aby šel na horu Mórija obětovat svého jediného syna, a přes námi vytvořené rozumové argumenty, proč to neudělat, Abraham jde s důvěrou Izáka obětovat. Ano, Abraham důvěřuje Bohu, že ví, co dělá. Abraham poslouchal Boha. Zcela se vydal Boží vůli a tím činil skutky důvěry.

Tento nástin Abrahama se dotýká dvou odlišných způsobů myšlení, se kterými se v našem dialogu s židy střetáváme.

Ježíš dále říká *„Já mluvím o tom, co jsem viděl u Otce; a vy děláte, co jste slyšeli od vašeho otce.“ Nemáte pro mé slovo v sobě místa.*“ Nepřímo je tu řečeno: Ten, kdo nepřijímá synovství Ježíše a zavrhuje ho, tomu zbude zákon. Sám zákon mu ukáže, že ze své podstaty není schopen jej dodržovat. Jestliže si zákoník myslí, že vystačí se svými skutky zákona, stává se pro něj zákon otroctvím, protože ho usvědčuje z hříchu. Zavržením Ježíše říká ten, kdo se považuje za potomka Abrahamova, že se dobrovolně vzdává Boží přítomnosti ve svém domě. Bůh přišel, aby byl mezi námi. To je příznačné a charakteristické pro mesiáše, přišel, aby navštívil svůj lid. Boží Slovo se stalo člověkem, tělem, a přišlo proto, aby přebývalo mezi námi. Ježíš prosazuje tuto myšlenku, že přišel proto, aby byl uprostřed svého lidu. Spása se tudíž uskutečňuje a naplňuje všude tam, kde je On středem.

Není přeci jedno, jestli máš rostlinu, která zakořenila v zemi, anebo zda máš rostlinu s kořeny, ale jen ve váze s vodou. Rostlina s kořeny v zemi bude růst, pokvete, přinese plody. Ale rostlina ve váze s vodou začne uhnívat, voda začne strašně zapáchat. Musíme tedy být zakořeněni v zemi, v půdě, a tak nebudeme nahrazovat půdu vodou, i kdyby to byla čerstvá voda.

„Amen, amen, pravím vám, že každý, kdo hřeší, je otrokem hříchu.“ Přichází hřích, pád člověka.. Nechci vám nyní sestry a bratři vyprávět, jací

jsme hříšníci, ale chci se zabývat jiným úhlem pohledu, na který občas zapomeneme, a přitom nás vede k životu. A to je věrnost Boha, který i přes naši veškerou hříšnost to s námi nevzdává. My hřešíme, ale představte si, že právě ve chvíli, kdy člověk zhřeší, Bůh pokračuje v dialogu s člověkem. Pro příklad zůstaňme u Abrahama, který ještě jako Abram dostal příslib o potomstvu. A místo toho, aby čekal na Hospodinův čas, vzal zaslíbení do svých rukou. Nechal se umluvit svou ženou Sáráj, která se snažila Boží zaslíbení uchopit lidskou logikou. Ano z Hagar, mladé plodné otrokyně, vzejde potomek, ale ne jak to chtěl uskutečnit Bůh. Narozený Izmael sice nemá nárok na Boží zaslíbení dané Abrahamovi, ale není Bohem odsouzen. Stejně ta hřích nemá nárok na Synovo dědictví, ale hříšník není odsouzen k tomu, aby neměl nárok na Jeho dědictví.

Bůh po tom, co Abram provedl, mohl od Abrama odejít. Najít si nějakého schopnějšího plnitele svého záměru. Ale Bůh učinil naprostý opak. Abram přes veškerou svou hříšnost a selhání je pro Boha dostatečný. Bůh nepřestává s Abramem počítat ba naopak. Dostává od Boha nové jméno Abraham. Vryjme si tedy do paměti, že hřích není překážkou k tomu, aby Bůh s námi mohl navazovat vztah. Hřích nikdy nepřerušil dialog mezi Bohem a člověkem. Bůh se zajímá o člověka a vše s ním prožívá. To znamená, že ani v našem životě tomu není jinak. A to je pro nás naděje! Je pro nás naděje, když si můžeme uvědomit, že jsme pro Boha a jeho plány dostateční stejně jako Abraham. A také mějme na paměti, že náš Otec, nás vidí jinak, než se vidíme my. On poslal svého Syna, aby nás vyvedl z domu otroctví. A v domě otrok nezůstává navždy. Navždy zůstává Syn. Otec nám dává Syna, aby mezi námi mohla být jeho přítomnost, skrze Slovo, kterým je samotný Kristus. Bůh v Ježíši naplnil svůj příslib. V jeho Synu i nežidé jsou syny Abrahamovými, proto stůjme v Ném, v Jeho Slovu, abychom byli svobodnými od soudu a nepravdivých představ, které nám o nás podsouvá svět a naše mysl. Amen